

THE MAN WHO SAW ME

Ferdinando Frega

GILLETTE: ČOVJEK KOJI ME VIDIO

Nikad nisam imao sreće imati mentora.

Prvih dvadeset i sedam godina života susretao sam gotovo isključivo žene. Žene svakog temperamenta, svake osjetljivosti, svakog intelektualnog i ljudskog stasa. Možda me život jednostavno htio podsjetiti na jednu elementarnu istinu: i ja sam bio sin jedne žene. I to kakav sin.

Onda je došla 1992.

Jedna politička kampanja, izgrađena oko poduzetnika iz Cosenze iz sektora obrazovanja koji će poslije, protiv svih očekivanja, postati zastupnik u talijanskom parlamentu, promijenila je tijek mnogih stvari. Ne zbog same politike, nego zbog ljudi koje sam imao priliku upoznati. Upravo su mi oni otvorili vrata mogućnosti.

Bio sam novak u svijetu sagrađenom na pripadnosti. Nitko nije mogao shvatiti odakle dolazim.

Pitanje je uvijek bilo isto.

„Zašto ga nitko nije inicirao? Zašto ga nitko nije uzeo pod svoje okrilje?”

Gledali su me kao neobrađeni kamen na kojem još nitko nije radio.

Iz raznih smjerova stizali su pozivi, pristupi, prijedlozi. Često su potjecali iz sredina koje su imale malo veze s kulturom, poviješću ili istinskim unutarnjim rastom. Bili su to svjetovi koje su održavali podaništvo, dominacija i puko vršenje moći.

Promatrao sam ih s poštovanjem, ali iz daljine.

Bilo je prostorija u koje nisam želio ući.

I nisam ušao u njih.

Onda sam jednoga dana primio telefonski poziv.

Bio je to Gino Domanico, pravi učitelj života.

Sveučilišni profesor koji se odlučio posvetiti poučavanju, posjedovao je onu rijetku eleganciju komunikacije koja se ne može naučiti ni oponašati. Nakon samo nekoliko trenutaka razgovora shvatio sam nešto što mi se tada činilo apsurdnim i u što i danas vjerujem:

upravo sam upoznao čovjeka kojemu ću povjeriti važan dio svojega rasta.

Pozvao me na večeru.

Nikad to nije bilo udvaranje ni formalna lekcija. Gino je imao poseban dar: znao je čitati duše i umove. Moj je za njega vjerojatno bio otvorena knjiga.

Nikad nije objasnio koja je njegova uloga ni iz koje tradicije dolazi. Jednostavno mi je ostavio rečenicu koju nikad nisam zaboravio:

„Jednoga dana, kad me doista vidiš, sa zaslonima ili bez njih, znat ćeš tko sam i gdje sam.”

Čak i kao novak, shvatio sam smisao tih riječi.

Bio sam čovjek koji kuca na vrata hrama i traži svjetlo. Ne materijalno svjetlo, jer nijedan od nas nije radio za elektroprivredu, nego ono svjetlo koje čovjeku omogućuje da sebe vidi jasnije.

Gino je učinio prvu gestu dobrodošlice.

Onda je došao Tonino.

Jedan od najuglednijih ljudi u instituciji, promatrao me samo kratko prije nego što je postavio isto pitanje koje sam već mnogo puta čuo.

„Zašto ga nitko nije vidio prije? Gdje je bio sve ove godine?”

Odgovor je bio jednostavan.

„Radi u Cosenzi. Rođen je u Reggio Calabrij. Poznaje pola svijeta. Ljudima je stalo do njega. I jedan je od nas. Jedina je razlika u tome što nakon katoličkog krštenja nikad nije primio nikakve druge inicijacije.”

Taj je odgovor bio dovoljan.

Dopušteno mi je da, na propisan način i u propisano vrijeme, započnem put rezerviran za Sinove Udovice.

Od tog trenutka Gino me nikad nije držao za ruku.

Nije bilo potrebe.

Bili su dovoljni njegov pogled i nekoliko riječi. S njim je tišina mogla sadržavati više pouke nego knjiga od petsto stranica.

Onda je došao taj dan.

Pronašao sam ga ondje, među klupama.

Šutljivog. Gotovo strogog.

Mjesto je zahtijevalo posebno držanje, najprije unutarnje, a zatim vanjsko.

Tijekom kratke stanke u vanjskom prostoru Odaje razmišljanja, Dvorani izgubljenih koraka, našli smo se jedan uz drugoga. Prišao mi je ne govoreći mnogo. Ipak smo u tom trenutku obojica osjetili istu emociju.

Emociju koja nikad nije izbljedjela.

Trideset i tri godine poslije, još je ovdje.

Možda zato što neki susreti ne pripadaju prošlosti.

Nastavljaju nas inicirati svaki put kad ih se sjetimo.

TFA

Ferdinando Frega

P.S.

Nakon što sam napisao ovu priču, osjetio sam da nedostaje jedan autentičan dio mozaika. Bilo je dovoljno nekoliko sati noćnog razmišljanja da shvatim što je to.

Tog je ljeta Gino boravio u svojoj vili uz more. Nekoliko me puta pozvao da ga posjetim i jedne sam večeri napokon našao priliku pokucati na njegova vrata.

Dočeka me s ljubavlju koju nikad nisam zaboravio, i upravo sam tom prilikom upoznao Teresu, ženu njegova života.

Bila je mlada, elegantna i prirodno ljubazna. Nije pripadala onoj vrsti ljudi koji žele impresionirati druge. Bilo je dovoljno nekoliko minuta da se osjeti živa inteligencija praćena rijetkom sposobnošću da razumije osobu koja stoji pred njom.

Radila je u bankarstvu i imala odgovoran položaj. Sljedećih godina čuo sam iznenađujuće slične komentare prijatelja i kolega koji su je dobro poznavali: Teresa je imala neuobičajenu intuiciju i izvanrednu sposobnost da gotovo odmah procijeni pouzdanost ljudi.

Među nama se razvila prirodna bliskost.

Bilo je lako shvatiti da nam je oboma duboko stalo do iste osobe. Naravno, na različite načine, ali s istom temeljnom privrženosti.

Pronašao sam sestru po srcu o kojoj ću brinuti. Nikad takve stvari nije izrazila riječima, ali često sam imao osjećaj da je i ona prepoznala nešto slično.

Taj je susret, međutim, proizveo još važniji učinak.

Potvrdio je uvjerenje koje vrijeme nikad nije opovrgnulo: dobar se mentor gotovo uvijek otkriva kroz oči žene koja hoda uz njega. Ona ne zamjenjuje majku niti se s njom miješa. Ona dovršava ljudski portret muškarca.

A moj je mentor bio jedan od tih muškaraca.

*Srdačan pozdrav,
Ferdinando Frega*